

To je još uvijek Republikanska stranka Donalda Trumpa - barem zasad.

Glas 43 od 50 republikanskih senatora za oslobađanje Trumpa optuženog za poticanje prošlomjesečne smrtonosne pobune na američkom Kapitolu, sa samo sedam republikanskih glasova za osuđujuću presudu, pokazuje koliko je snažan njegov stisak nad strankom koju je u proteklih pet godina oblikovao po sebi, ocijenila je agencija Reuters.

Bivši predsjednik, koji se uglavnom nije pojavljivao u javnosti izvan svoje kuće na Floridi, otkako je napustio Bijelu kuću 20. siječnja, uživa snažnu odanost svojih pristaša, prisiljavajući većinu republikanskih političara da pokazuju vjernost i da se boje njegova gnjeva.

No, nakon dva postupka opoziva, mjeseci lažnih tvrdnji da je njegov izborni poraz na predsjedničkim izborima namješten i napada na američki Kapitol njegovih pristaša zbog kojih je pet ljudi umrlo, Trump je i politički otrov u mnogim neodlučnim okruzima koji često odlučuju o ishodu američkih izbora.

To republikance stavlja u neizvjestan položaj dok pokušavaju stvoriti pobjedničku koaliciju za izbore 2022. kako bi ponovno kontrolirali Kongres i za utrku za Bijelu kuću 2024. koja bi Trumpa mogla uključiti kao kandidata.

U izjavi nakon glasanja u Senatu Trump je osudio suđenje kao "lov na vještice" i progovorio o budućnosti. "Naš povijesni, domoljubni i predivni pokret MAGA (Učinimo Ameriku opet velikom) tek je počeo", rekao je. "Pred nama je toliko posla, a uskoro ćemo se pojaviti s vizijom svijetle, blistave i bezgranične američke budućnosti."

"Teško je zamisliti da republikanci u skorije vrijeme pobijede na nacionalnim izborima bez Trumpovih pristaša", rekao je Alex Conant, republikanski strateg i pomoćnik senatora Marca Rubia tijekom njegove predsjedničke utrke protiv Trumpa 2016. za republikansku nominaciju, prenosi agencija Afp.

"Stranka je suočena s pravom kvakom 22: ne može pobijediti s Trumpom, ali očito je da ne može pobijediti ni bez njega", rekao je.

Trump nije nagovijestio svoje dugoročne političke planove za razdoblje nakon suđenja, iako je javno natuknuo još jednu utrku za Bijelu kuću i želi pomoći stranačkim izazivačima republikanaca u Kongresu koji su glasali za opoziv ili osudu.

"Hoće li se ponovno kandidirati, ovisi o njemu, ali on će i dalje imati ogroman utjecaj na smjer politike i na procjenu tko je u stranci ozbiljni nositelj političke poruke", rekao je savjetnik. "Možete to nazvati glavnim igračem ili kako god želite".

Trump je zadržao snažnu potporu republikanaca u anketama čak i nakon napada na Kapitol 6. siječnja.

Samo nekoliko dana nakon pobune, anketa agencije Reuters/Ipsos otkrila je da 70 posto republikanaca i dalje odobrava kako Trump, tada još predsjednik, radi svoj posao, a kasnija

anketa pokazala je da sličan postotak vjeruje da bi mu se trebalo ponovno omogućiti da se kandidira.

No, izvan svoje stranke nepopularan je.

Nova anketa Ipsosa objavljena u subotu pokazala je da 71 posto Amerikanaca vjeruje da je Trump barem djelomično odgovoran za započinjanje napada na Kapitol. Pedeset posto vjerovalo je da bi trebao biti osuđen u Senatu s 38 posto protiv osude i 12 posto neodlučnih.

Trumpovi branitelji u Senatu tvrdili su da je suđenje protuustavno jer je Trump već napustio predsjedničku dužnost i da su njegove primjedbe uoči nereda zaštićene ustavnim pravom na slobodu govora.

Ali većina senatora, uključujući sedam republikanaca, odbacila je to stajalište.

Demokrati su rekli da su se mnogi republikanski senatori bojali glasati, u skladu s vlastitom savjesti, za osudu Trumpa iz straha od odmazde njegovih pristaša.

"Da se tajno glasalo, bio bi osuđen", rekao je demokratski senator Richard Blumenthal.

Čelnik manjine u Senatu Mitch McConnell bio je među republikancima koji su u subotu izglasali oslobađanje Trumpa, premda je kasnije bivšeg predsjednika nazvao "praktično i moralno odgovornim" za izazivanje nasilja.

Njegov je stav ilustrirao kako se neki republikanski čelnici pokušavaju distancirati od Trumpa i ograničiti njegov utjecaj bez izazivanja silnog bijesa Trumpa i njegovih pristaša.

Trumpov stisak bio je očit i po posjetu republikanskog čelnika Predstavničkog doma Kevina McCarthyja prošlog mjeseca klubu bivšeg predsjednika Mar-a-Lago u Palm Beachu na Floridi, gdje su se okupili oko strategije za izbore za Kongres 2022. godine.

Do tog posjeta došlo je samo tri tjedna nakon što je McCarthy razbjesnio Trumpa rekavši da snosi odgovornost za nered u Kapitolu. McCarthy se kasnije povukao, rekavši kako ne vjeruje da je Trump izazvao napad.

Nekoliko zastupnika koji su raskinuli s Trumpom doživjeli su žestoku reakciju.

Zastupnica Liz Cheney, republikanka broj 3 u Zastupničkom domu i jedna od 10 koja je glasala za Trumpov opoziv, brzo se suočila s naporima konzervativaca da je uklone s čelnog mjesta. Preživjela je to, ali Trump je obećao da će pružiti podršku republikancu koji joj se suprostavi na idućim izborima na stranačkim nominacijama za kongresnu utrku.

U Arizoni, koja je podržala Bidena i u studenom izabrala demokratskog senatora, republikanska stranka osudila je trojicu istaknutih republikanaca koji su se sukobili s Trumpom dok je on bio na predsjedničkoj dužnosti - guvernera Douga Duceya, bivšeg senatora Jeffa Flakea i Cindy McCain, udovicu pokojnog senatora Johna McCaina.

Kad je stranka senatoru Ben Sasseu iz Nebraske zaprijetila izricanjem kazne zbog kritiziranja Trumpa, sugerirao je da se to svodi na kult ličnosti.

"Razjasnimo zašto se to događa. To je zato što i dalje vjerujem, kao i prije, da se politika ne odnosi na čudnovato obožavanje nekog tipa", rekao je Sasse u video poruci vodstvu stranke u Nebraski.

Bio je jedan od sedam republikanskih senatora koji su u subotu glasali za osudu Trumpa.

Pukotine su dovele do otvorene rasprave u konzervativnim krugovima oko toga koliko se naginjati u desno.

U Fox Newsu, kablovskoj televiziji koja je odigrala ključnu ulogu u Trumpovom usponu na vlast, izvršni direktor Fox Corpa Lachlan Murdoch ovog je tjedna rekao investitorima da će se kuća držati svoje pozicije "desnog centra".

Trump je napao tu mrežu nakon rane, i na kraju točne, projekcije rezultata izbora u Arizoni koju je izgubio, pružajući priliku krajnje desnim medijima da privuku nezadovoljne Trumpove pristaše.

"Ne trebamo ići dalje udesno", rekao je Murdoch. "Ne vjerujemo da je Amerika više desno i očito se nećemo okretati lijevo".

"Deseci bivših republikanskih dužnosnika, razočarani neuspjehom stranke da se suprotstavi Trumpu, održali su razgovore o formiranju nove stranke desnog centra, iako je više kongresnih republikanaca odbilo tu ideju.

Trumpovi savjetnici kažu da je i sam Trump razgovarao o stvaranju Patriotske stranke, što bi rascijepilo republikance.

Iako Trump zasad održava kontrolu nad strankom, nekoliko republikanskih senatora reklo je tijekom suđenja za opoziv da će mu mrlja ostavljena smrtonosnom opsadom Kapitola i višemjesečne Trumpove lažne tvrdnje o raširenoj izbornoj prijevari umanjiti šanse za ponovni osvajanje vlasti 2024. godine.

"Nakon što američka javnost vidi cijelu ovdje izloženu priču... Ne vidim kako bi Donald Trump mogao biti ponovno izabran za predsjednika", rekla je novinarima tijekom suđenja republikanska senatorica Lisa Murkowski, koja je također glasala za osuđujuću presudu.

Budući da Trump više nije na dužnosti i blokiran mu je pristup Twitteru, omiljenom sredstvu komunikacije, neki republikanci smatraju da bi njegov stisak nad strankom mogao izblijediti s pojavom novih pitanja i novih osoba.

Republikanski senator John Cornyn, Trumpov saveznik, rekao je da je ostavština bivšeg predsjednika pretrpjela trajnu štetu.

"Nažalost, iako je predsjednik Trump učinio puno dobrog, njegovo postupanje u postizbornom

Zbogom ili doviđenja? Uz oslobađajuću presudu u Senatu Trump je moćna figura u republi

Kategorija: SVIJETAžurirano: Nedjelja, 14 Veljača 2021 10:10

Objavljeno: Nedjelja, 14 Veljača 2021 10:10

razdoblju ono je po čemu će biti zapamćen", rekao je Cornyn. "I mislim da je to tragedija."

(Hina)

